mas, qui intra luctus tempus cum vidua concubit,occaſionem prebet turbando ſanguini defuncti mariti,l. liberorum, 11.§.1. in fine,ff.de his,qui not.infam. Atque hiſce rationibus moti,hãc ſñiam tuentur Rol.à.Valle,conſ.86.num.40.& 47.vol.2.Borchol.d.Comment.in conſuet.feud.c.8.num.97. hoſq; laudans D.Bocer. prædicta claſſ.5.diſp.20.th.57. *Harprec.*

## QVAESTIO XLIX.

### SVMMARIA.

Ex Caro.

1 *Vaſallus tenetur infra annum, & diem à morte domini petere renouationem inueſtituræ.*
2 *Et quid in militibus vaſallis.*
3 *Et an hoc tempus currat a die ſcientiæ.*
4 *Et an currat impuberi.*
5 *Et an minor aduerſus lapſum huius termini poſſit petere reſtitutionem in integrum.*
6 *Et an requiratur ſententia declaratoria.*
7 *Et quid ſi dominus inueſtituram concedere noluerit.*
8 *Et quid ſi vaſallus eo tempore non poſſidebat feudum.*
9 *Et an vaſallus poſſit purgare moram.*
10 *Et quid ſi dominus poſt annum, & menſem recepit vaſallum ad ſolita ſeruitia, an cenſeatur illi remiſiſſe.*
11 *Et quid ſi dominus relinquerit plures heredes, an teneatur vaſallus ab omnibus petere inueſtituram.*
12 *Et an ille, qui prius habebat partem feudi, ſi aliam acquirat, teneatur pro ea nouam inueſtituram petere.*
13 *Et an iuramentum fidelitatis poſſit præſtari per procuratorem.*

Ex Additionibus.

1 *Quando inueſtitura ſit petenda in feudo nouo.*
2 *Vaſallus, tribus vicinus ad accipiendũ nouam inueſtiturã citatus, ſi nõ venerit, dominus ipſũ inueſtire amplius nõ cogitur.*
3 *Inueſtitura feudi veteris intra quod tempus petenda.*
4 *Militi vaſallo ad petendam renouationem inueſtiturę annus, et menſis competit.*
5 *Ex quo tempore vaſallo currat tempus petendę inueſtituræ.*
6 *Et quando curat pupillis.*
7 *Et quid, ſi dominus intra legitimum tempus inueſtire vaſallum nolit.*
8 *Et quid, ſi vaſallus feudum non poſſideat.*
9 *An, & quatenus vaſallus moram purgare queat.*
10 *Et quid, ſi dominus, poſt incurſam caducitatem, ad ſeruitia ſolita receperit.*
11 *Et quid, ſi dominus reliquerit plures hæredes, an teneatur vaſallus ab omnibus inueſtituram petere, remiſſiue.*
12 *An, & quatenus iuramentum fidelitatis per procnratorẽ prẹſtari poſſit, remiſſiue.*

### ADDITIONES.

a 1 PEtere ab eius ſucceſſore renouationem inueſtituræ.] Cum tẽpus† petendæ nouæ inueſtituræ placitis feudalibus definitum non ſit, poterit dominus pro commodo, & arbitrio ſuo diẽ dandæ inueſtituræ vaſallo noue conſtituere: ad quẽ vaſallus citatus comparere, & petere hanc inueſtiturã, & accipere tenetur,
2 Quod† trib. vicibus, inter ſingulas ſeptem, aut decem dierum ſpacio interpoſito, citatus non venerit: dominus eum inueſtire amplius non cogitur, per teſtũ in tit. 24.§. eſt & alia ingratitudo. ibique Iacob. de Beluiſ. Aluar. Bal. Schenck. Baro, & alij iuncto tit. 22. in princ. lib. 2. F. Vveſenbec. de feu. c. 8. nu. 2. Borcholt. in Comment. in conſuetud feud. c. 7. nu. 29. Henric. à Roſenthal. in tract. feud. c. 6. concluſ. 43. Sonsbecc. in Cõment. in vſus feud. par. 11. nu. 5. & 6. Nicol. Mozz. de ſubſtant. feud num 53. D. Bocer. claſſ. 5. diſput 16. theſ. vlt. edit. 2. & in tract. de inueſtitura feudi, c. vlt. nu.
3 1. & 2. Ceterum † tẽpus petendæ inueſtituræ feudi antiqui ſcitis feudalib. expreſſũ eſt. Quoties enim, vel domini, vel vaſalli perſonam mutatur: neceſſe habet vaſallus, vel eius ſucceſſor, à domino, vel eius ſucceſſore, intra annum, et diẽ, ſub pœna priuationis feudi, inueſtituræ renouationẽ, petere, d. titul. 24. in prin. tit. 40. in prin. & tit. 55. in. prin. verſ. præterea ſi quis li. 2 F. Et notant præter Clar. noſtrũ, D. Bocer. d. tract. de inueſtit. feu. c. vlt. nu. 6 Henneton li. 3. de feud. c. 1. Vult. li. 1. de feu. c. 7. nu. 61. Syluanus de feudi recognit. q. 7. nu. 1. Duaren. de feud. c. 14. nu. 2. & 3. Schrader. in tract. feud. par. 9. c. 1. num. 2. Menoch. conſ. 1. nu. 42. vol. 1. Roſenthal. d. tract. feud. c. 6. concluſ. 30. nu. 1. aliqque plurimi ab eo cumulatim adducti. *Harp.*

b *Priuatur feudo.*] Hic cadunt ſeptem pulcherrimæ dubitationes. Prima, An vaſallus non poſſidens, ſi renouatione inueſtituræ haud petierit, feudo priuari debeat? vide Iac. eod. tract. verbo, qui quidem inueſtiti, n. 32. Secũda eſt, an ignorãs rẽ eſſe feudalẽ veniat feudo priuandus, ſi intra annũ, & diẽ inueſtituram nõ petat? vide p eũd. iqid. nu. 41. Tertia eſt, ſi vaſallus qui debebat petere renouatione inueſtituræ, deceſſit intra tẽpus anni, & diei, forſitã in nono mẽſe, vtrum ſucceſſor illius habebit integrum annũ, & diẽ ad petendũ renouatione; an aũt ſolũ illud tẽpus, quod ſupererat defuncto? vide ibid. nu. 34. vbi diſtinguit. & vera eſt ſua diſtinctio, & rationes per eũ allegatæ concludũt. Quarta eſt, ſub qua forma debat vaſallus petere à domino renouationẽ inueſtituræ, & an debeat offerre fidelitatẽ? n. 39. Quinta eſt vtrũ vaſallus intra tẽpus ſtatutũ ad petendũ renouationẽ inueſtitueræ teneatur pſtare ſeruitium domino: & ſi interim non præſtet, vel offendat dominũ, feudo priuetur? vide ibid. nu. 44. Sexta eſt, quid ſi aduſuit filius præteritus? vide n. 45. Septima eſt, An vaſallo non petente inueſtiri faudum deuoluatur ad ipſius vaſalli agnatos, an vero ad feudi dominum? vide per eundem ibid. numer. 36. *Giach.*

### QVÆST. XLIX.

1 *Mortuo domino tenetur vaſallus intra annum, & diem à morte ipſius domini petere ab eius ſucceſſore* a *renouationem inueſtituræ, & debitũ fidelitatis iuramentum exhibere, alias priuatur* b *feudo. Itemque ſi domino ſuperſtite vaſallus moriatur, tenetur eius filius intra dictũ tempus idem facere, alias cadit à feudo. Text. eſt expreſſus, in c. 1. in prin. quæ fue. pri. cauſa beneſ. amit. & eſt cõmunis concluſ. vt dicit Curt. iun. de feud. in 4. p. in 23. cauſa amiſſ. feud. Quæ tamẽ non ſeruatur in hoc Ducatu Mediolani, vt ibi. Ratio autẽ huius concluſionis eſt ſecundũ cõmuniter Scribẽtes, vt dicit Cur. ibi: quia petere inueſtituram, eſt ſignum deuotionis, & reuerentiæ, quam vaſallus domino debet. Ego vero alia ratione dicebã illud fuiſſe introductũ, quia ſcilicet virtus iuramenti non tranſit ad hęredes, nec egreditur perſonam iurantis ideo hęc renouatio iuramenti, & reognitionis fuit neceſſaria, ad hoc, vt ſpecialius, & magis efficaciter ex proprio iuramento filius domino obligaretur. Nã licet vaſallus mortuus iuraſſet fidelitatem pro ſe, & ſucceſſorib. ſuis, adhuc eſt neceſſaria renouatio iuramenti fidelitatis. Et ita tenẽt cõmuniter Canon. vt dicit Curt. iun. in d. 4. p. 24. cauſa priuationis, verſ. Secundo extende. Sic etiam reſpectu ſucceſſoris in directo domino, niſi ſpecialiter prẹſtetur iuramentum domino, & eius ſucceſſorib. non obligatur vaſallus ſucceſſori, niſi renouetur iuramentũ. Bene verum eſt, quod ſi iuramentũ fuiſſet prẹſtitum domino, & ſucceſſorib. nõ eſſet neceſſaria renouatio iuramenti, ſed bene eſſet renouanda inueſtitura in ſignum recognitionis. vt ſcilicet vaſallus agnoſcat illum in dominũ, & iſte illum in vaſallum. Ratio autem, cur præfixum ſit tẽpus anni, & diei: non autem maius. nec minus tempus, nulla poteſt (iudicio meo) melior aſſignari, quam quia ita moribus receptum eſt.*

Mi-



e *Milites autem.*] Vide etiam per Iac. vbi ſup. nn. 33. fuſius, ibique dicit ſe habuiſſe de facto. Item vaſallus haud tenetur petere inueſtituram à domino directo minore carente curatore, per Affict. in cap. 1. §. ſancimus, ſub nu. 66. quo temp. mil. & per Rol. conſ. 64. num. 26. *Giach.*

*Milites autem vaſalli habent annum, & men-*
4 *ſem.*] Quod †vaſallo militi, reuera militãti ad petendam inueſtiturę renouationem annus, & menſis integer, adhuc hodie competat, communiter (teſte Claro hic) Scribentes non abſque ratione concludũt, Hartm. Hart. in pract. obſer. tit. de feu. 54. obſer. 11. Schneidevvin. de feu. par. 5. num. 3. Mynſinger. cent. 5. obſer. 9. nu. 1. Sonsbecc. d. part. 11. nu. 7. Bolcholt. d. c. 7. in princ. nu. 32. Bocer. d. c. vlt. n. 7. Roſenthal. d. c. 6. concl. 30. n. 7. & ſeqq. alijque per eũ citati. Tametſi alij aliter ſentiant, Andr. de Iſern. Eguinar. Baro, & Cuiac. ad tit. 22. in princ. lib. 1. F. Vulteius d. lib. 1. c. 7. nu. 61. verſic. ſed non vſquequaq; pag. 221. Ruding. lib. 1. varia. lection. iur. feu. c. 6. nu. 6. & H. in tract. feud. c. 11. pag. 302. & ſeq. *Harpr.*

d *Tempus.*] Hic aduerte, quod vbi tempus eſt de ſubſtantia, illud debet probari, vide per Rolan. in conſ. 11. nu. 21. libro 4. vide conſ. 44. nu. 8. lib. 3. *Giach.*

*Hoc tempus non incipit currere, niſi à die ſcien-*
5 *tiæ.*] Quod † tempus illud petendæ inueſtituræ currat vaſallo, ex eo tempore, quo primum comperit, aut feudum ſibi delatum eſſe, aut domino defuncto alium ſucceſſiſſe apparet ex tit. 9. §. donare, verſic. porro, ibi, ex quo ſciuerit lib. 2. Fel. 2. ibi, ex quo eũ defunctũ ſciſti. C. qui admitti ad bonor. poſſeſſ. poſſ. l. 2. in princ. verſ. ceterum quacunque die neſcierit, ff. quis ordo in bon. poſſ. ſeruet. Hartm. Hart. d. titul. 54. de feu. obſer. 11. Gail. lib. 2. obſer. 48. Mynſing. d. centur. 5. obſeru. 9. n. 1. Bocer. d. tract. de inueſtitura feud. c. vlt. nu. 8. Rudinger. d. lib. 1. c. 7. Roſenth. d. c. 6. cõcl. 46. n. ?. vb plures recẽſet. *Harp.*

2 *Intellige tamen illud, quod dictum eſt de termino anni, & diei, quia locum habet ſolummodo in priuatis vaſſallis.*
c *Milites* c *autem vaſſalli habent annum, & menſem. Text. eſt expreſſus in cap. 1. quo tempore miles. Et ita concludunt omnes Scribentes, vt dicit Curt. in d. 23. cauſa verſ. Tertio limitanda. Et dicit Alua. in d. c. 1. poſt n. 7. verſ. Oppo. cum gl. 4. quod ita tenent Doctores communiter omnes.*
3 d *Scias etiam, quod hoc tempus* d *non incipit currere, niſi à die ſcientiæ probabilis. Ita tenet gl. in d. c. 1. in gl. 2. quo tempore miles, quam omnes ſequuntur, vt dicit Molin. in conſuet. Pariſ. feud. §. 1. gl. 7. num. 4. & ſic iſte annus à principio eſt vtilis, & poſt ſcientiam continuus. Addit etiam Molin. quod non currit, niſi à die hæreditatis aditæ, ſed hoc gl. illa non dicit, neque credo, quod ſit verũ, licet multi hoc teneant, maxime ſi eſſemus in feudo, quod agnatus, vel etiam filius poſſet habere, etiamſi non eſſet hæres vaſſalli vltimo loco defuncti, propterea ego dicerem, hunc annum, & diem eſſe computandũ à die, quo vaßallus adeptus eſt poſſeſſionem ipſius rei feudalis, & probabiliter ſciuit, vel ſcire potuit ipſam rem eſſe feudalem: & niſi hæc duo concurrerent, facilè eum excuſarem ab amiſſione feudi, ob non petitam inueſtituram.*
4 c *Item ſcias, quod hoc tempus non currat impuberi* c *text. eſt in c. ſi minori, ſecundùm communem intellectum, ſi de feudo defuncti, &c. & ſic requiritur, quod vaſſallus ſit maior 14. an. Sed quid in femina, nunquid hoc tempus illi currere incipiet ſtatim poſt pubertatem, & ſic poſt 12. annum? Reſpond. quod non: ſed ſolum poſt 14. annum, ſicut in maſculo. Ita dicit Bal. in c. Imperialem, §. præterea, ſi quis nu. 2. de probib. feu. alien.*

c *Impuberi.*] Adde ſic etiam, quod ei haud currit tempus appellandi, & perſequendi, per Iac. in l. fin. nu. 3. C. ſi aduer. rem iudica. *Giach.*

6 *Quod hoc tempus non currat impuberi.*] Quod pupillis† tempus petendæ inueſtituræ non currat intra annum decimumquartum, etiamſi feminæ ſint, poſt Clarũ noſtrum, & alios, tenent Ludolph. Schrader. in tractatu feud. part. 6. cap. 2 num. 25. Vulteius d. lib. 1. de feud. cap 7. nu. 65. Schneidevvin. de feud. parte quinta, numero 29. Borcholt. dict. Commentar. in conſuetud. feud. c. 8. nu. 17. & Roſenthal. dicto capitulo 6. concluſion. 41. *Harprec.*

*per Frid. cuius opin. ſequuntur ceteri Scribentes, vt ait Iac. de feud. in verbo, Qui quidem inueſtiti. n. 43. Debet. n. latior fieri interpretatio, vbi agitur de euitanda pœna priuationis.*
5 f *Sed quæro, pone, quod vaſallus* f *minor 25. annis, non petierit huiuſmodi renouationẽ inueſtituræ intra tempus debitum,*
g *nunquid poterit petere* g *reſtitutionem in integrum aduerſus lapſum huius termini, à lege præfixi? Reſpond. quod ſic. Ita tenet gl. in d. §. præterea ſi quis. in verbo, Annis. & eſt communis opinio, vt atteſtatur Brunus conſilio feud. 100. num. 1. & dicit Molin. in conſuet. Pariſ. feud. §. 1. gl. 7. num. 2. quod ita tenent omnes.*
6 h *Item quæro, an ex hac cauſa non petitæ renouationis inueſtituræ, vaſallus cadat ipſo iure à feudo, an autem requiratur ſententia* h *declaratoria? Reſp. quod requiritur ſententia. Ita tenet Paul. de Caſtr. conſil. 84. num. 3. lib. 2. Et dicit Curt. iun. conſil. 242. num. 11. quod ita tenent communiter Feudiſtæ. Hanc etiam opin. dicit eßè magis communem Soc. iun. conſil. 115. num. 22. lib. 2. Guid. Papæ conſ. 38. nu. 14. in fin. vide quæ dixi infra q. 62.*
7 i *Sed quid ſi vaſallus intra debitum tempus petierit à domino renouationem inueſtiturę, dominus autem* i *illam facere noluerit, nũquid hoc oberit vaſallo? Reſp. quod non. Ita tenet gl. in c. 1. in gl. in fin. verſ. Quid ergo. per quos fiat inueſtitura. vbi plus dicit, ꝙ forte dominus ꝓpter hoc priuabitur proprietate feudi. Et hãc op. ꝙ dominus hoc*
K *caſu priuetur feudi ꝓprietate,* K *omnes ſequuntur, vt dicit Guid. Pap. dec. 168. n. 4. Dicit etiam Iac. de feu. in verbo, Qui quidẽ inueſtiti. poſt n. 40. quod hæc eſt*
l *cõis* l *concluſio, quæ tamẽ mihi videtur nimis rigoroſa, tanto magis, cum pœna priuationis, ſecundùm communes regulas,*

f *Minor.*] Adde, & vide per Iacobi, vbi ſupra ſub nu. 43. vbi quod poteſt petere reſtitutionem in integrum: & reſpondet contrarijs. *Giach.*

g *Petere reſtitutionẽ.*] Quinimò, quod reſtituatur ad petendum inueſtituram aduerſus lapſum dicti temporis communem dixi in collecta mea verbo vaſalius, num. 28. *Giachar.*

h *Sententia.*] Item an vaſallus non petens inueſtituram, ſeu renouationem inueſtituræ intra annum, & diem amittat feudum ipſo iure, an verò requiratur ſententia priuatiua? Adde, atque vide per Iacobin. de feu. in verbo, qui quidem inueſtiti, numero 42. *Giachar.*

i *Dominus autem illam facere noluerit.*]
7 Quod † Dominus ius ſuum in feudo perdat, ſi intra legitimum tempus petentem inueſtiturę renouationem Vaſſallum inueſtire malitioſè differat, tradunt poſt alios Ludolphus Schrader. dicto tractatu feud. parte ſexta, capitulo ſecundo, numero ſeptimo, & Dn. Bocerus dicto Tractatu de inueſtitura feud. capitulo vltimo, numero vndecimo, vbi hanc crebriorem ſententiam etiã feudorum legibus probari autumat: vt ogganniat Antonius Contius in tractatu de feud. acquiratur, verſ. ſed ſi dominus, pag. 35. *Harprec.*

K *Feudi proprietate.*] Intellige, niſi ſit aliqua miſta cauſa, ex qua ipſe dominus ſit motus ad differendum, cum ad paria iudicentur, vt in capitulo primo, de form. fidelitat. in fin. per Guid. Papæ. hic allegat. *Gouean.*

*Eſt communis concluſio.* Adde, & vide pro illius limitatione per eundem Iacobinum, ibi: & pro communi, vide per Cæphalum conſilio ducenteſimo quadrageſimo primo, columna quinta. *Giachar.*





Non

m *Non poſſideat feu*
8 *dū.*] Quod † tēpus peten-
dæ renouationis inueſti-
turæ non currat vaſſallo
poſſeſſione deſtituto, mo
do diligentiam in auocā-
da ea, penes aliū exiſtēte
adhibeat, & lata ſua cul-
pa nō amiſerit, vltra Cla-
rum noſtrū, & alios ſcri-
bunt Hartm. Hartm. d. ti.
de feu 54. obſer. 11. li. 2.
pract. obſeru. Schneidev.
d. par. 5. n. 36. Borcholt.
d. c. 8. n. 22. Schrad. d. p. 6.
c. 2. n. 21. Roſenth. d. c. 6.
concl. 49. Sylu. de feu re
cognitio. q. 76. Mozzius
de ſubſtan. feu n. 50. Ti-
raquell. de retract. ligna.
§. 1. gl. 1. n. 38. Rol. à Val.
conſ. 18. n. 17. vol. 1. Go-
den. conſ. 13. n. 19. & cōſ.
103. n. 23. & Vult. li. 1. de
feud. c. 7. nu. 81. *Harpr.*

n *Quod non.*] Adde, ut
per Iac. ubi ſup. in princ.
Itē, ꝙ uaſallus, qui nō pe
tit inueſtiturā intra an-
nū, & diem, excuſetur, ſi
uſus ſit diligentia in recu
perādo feudum à tertio
poſſeſſore, quia in eo nō
eſt dolus, qui requiritur
in amiſſione, per Rolan.
conſ. 40. nu. 15. *Giach.*

o *Poterit breui tempo
re purgare moram.*] An
9 † & quatenus Vaſallus
moram circa petitionem
inueſtituræ commiſſam,
purgare poſſit, poſt plu-
res alios à ſe cumulatos
declarat Henr. à Roſen-
thal. d. c. 6. concluſ. 59. &
D. Bocer. claſſ. 5. diſp. 29.
theſ. 112. *Harprec.*

p *Admitterem.*] Di-
cit tamen Afflict. relatos
à Rol. conſ. 19. nu. 20. ꝙ
uaſallus impeditus ob ini
micitias ipſis ceſſantibus
ſi ſteterit poſt annū, aut
annum, & diem, priuabi-
tur feudo. *Giach.*

q *Recipit vaſallum ad*
10 *ſolita ſeruitia.*] Si † domi
nus uaſallum, poſt incur-
ſam caducitatem, ad ſer-
uitia fendalia receperit,
uel ei inueſtituram contu
lerit: caducitatem com-
miſſam illi ignoſcere, iu-
rique ſuo renunciare cen
ſetur. Ita præter Clarum
hic noſtrum, & ab eo al-
legatos, docent Iacobus
de Bellouiſo, Petrus de
Ceruo, Nicolaus de Nea
poli, Andreas de Iſernia,
Baldus, Martinus Lau-
denſ. Præpoſitus, Affli-
ctus, & Petrus Rauen-
nas in cap. 1. quo tempo-

*non debeat imponi, niſi in caſi-
bus à iure expreſſis.*

8 *Item quid ſi forte vaſallus
intra dictum tempus anni, &*
m *diei non* [m] *poſſideat feudum, an
ſi non petierit inueſtiturā, erit
nihilominus feudo priuandus?*
n *Reſp. quod* [n] *non. Ita determi-
nat Guliel. de Arim. in l. ſolem-
nibus, C. de rei vend. quem ſe-
quuntur communiter Scriben-
tes, vt ait Curt. iun. in d. 23. cau-
ſa, verſ. Septimo limitanda. Et
pro hac op. videtur facere text.
in c. 1. per quos fiat inueſtit. qui
expreſſe loquitur in poſſidente.
Vide tamen quæ dixi ſup. q. 82.
verſ. Quæ autem.*

9 *Sed nunquid vaſallus, qui
per annum, & diem fuit negli-
gens in petenda renouatione in-*
o *ueſtituræ, poterit* [o] *breui tem-
pore purgare moram, ad exem-
plum emphyteutæ? Reſp. quod
non. Ita tenet Bald. in d. c. 1. in
princ. nu. 3. quo tempore miles,
cuius opin. ceteri ſequuntur, vt
dicit Iacob. in verbo, Qui qui-
dem inueſtiti, nu. 37. Ego tamen
ſi caſus contingeret, facile in-
clinarem in cōtrariam partem,
quæ eſt æquior, & ex quacunq;*
p *cauſa excuſationis admitterem* [p]
*vaſallum ad purgandam hanc
moram intra breue tempus, non
obſtantibus argumentis, quibus
Baldus monetur, ad quæ ſcili-
cet poſſet reſponderi, tanto ma-
gis præſuppoſito, quod pœna
priuationis hoc caſu non incur-
ratur ipſo iure, ſed requiratur
ſententia, vt dixi ſupra verſ.
Item quæro.*

10 *Sed pone, quod dominus poſt*
q *annum, & menſem, recipit* [q] *va-
ſallum ad ſolita ſeruitia, & ſe-
cundum vſum conſuetum, nun-
quid cenſebitur illi remiſiſ-*
r *ſe* [r] *hanc quaſi ingratitudinem?
Reſp. quod ſic. Ita tenet gl. in d.
c. 1. in verbo, Et menſem, & in
gl. fi. quo tempo. miles. & ita te-
nent communiter Doctores, vt
atteſtatur Aluar. in eod. c. col.
6. quem refert Curt. iun. in d.
23. cauſa. verſ. Sexto limitatur,
& in d. conſ. 142. nu. 14. Hanc
etiam gl. dicit eſſe communiter
approbatam Alexan. conſ. 14.
poſt num. 10. verſ. Ergo quæ-
ſtionem, lib. 2. Socin. conſ. 67.
poſt num. 19. verſ. Sexto iſta.
lib. 3. Et hanc opin. dicit eſſe
communem Socin. iun. in d. con-
ſil. 115. num. 12. lib. 2. Videtur*

*enim dominus illum recipien-
do vti vaſallum, tacitè iuri ſuo
renunciaſſe.*

11 *Quæro nunc in propoſito
huius materiæ. Pone, dominus
feudi deceſſit relictis pluribus
hæredibus, nunquid tenetur va
ſallus ab omnibus petere inueſti*
ſ *turam, & omnibus* [ſ] *præſtare
iuramentum fidelitatis? Reſp.
in hoc articulo variæ fuerunt
opiniones. Nam gl. in l. ſi cuius
§. 1. qui in lib. meo nō eſt. §. ſed
lex. incipiens, ſi vſusfructus. in
verb. Oportere, ff. de vſufructu.
tenet, quod omnibus hæredibus
domini faciendum ſit iuramen-
tum fidelitatis. Et hanc opi. di-
cit eſſe communem Zaſ. de feu.
in 7. parte. verſ. Ceterum ſi do-
minus, dicens, quod illam cum
Pyleo tenet gl. in cap. 2. §. om
nes filij. ſi de feud. defuncti,
&c. Sed in hoc iudicio meo fal
litur, quinimò gloſſ. in d. §. om-
nes. in fin. reſidet in alia opin.
quod ſcilicet non teneatur face
re fidelitatem niſi vni, quam di
cit eſſe communem Albe. in d.
l. ſi cuius, in princ. verſ. vlt. Et
hanc ſententiam, ꝙ nō teneatur
niſi vni iurare, & quod ſit in
lectione vaſalli, cui iuret, dicit
Aret. in l. 2. §. ex his. in 2. no-
tabili. ff. de verbor. oblig. ꝙ ſe-
queremur in practica, quia eſt
communis, quem refert, & di-
cit eſſe magnum verbum Iaſ. in*
t *l. de pupillo. §. ſi plurium, n. 6. ff. de oper. nou. nunc. Dicit* [t] *ēt
Iacob. in verbo, Qui quidē inueſtit. nu. 82. quod hæc ſenten-
tia, ꝙ vni tantum ex pluribus hæredibus ſit præſtandū iura
mentū fidelitatis, tanquā magis cōmunis ſeruatur in practi
ca. Hāc ēt dicit eſſe cōem Apoſtil. ad Dec. in l. ea quæ in par
tes, ff. de reg. iur. Et dicit Molin. in conſuet. feud. §. 2. gl. 4. n.
35. in fi. ꝙ ita obſeruam. Et ita ēt ſeruari in ſpecie apud Ger
manos atteſtatur Zaſ. in loco ſupr. alleg. Ego ſemper vidi ſer
uari, ꝙ vaſallus vnū tantum habet dominū, neq; plures habe
re cogi poteſt, vt dicitur in tex. in c. Imperialē. §. præterea du
catus. de prohib. feu. alie. per Frid. quia vt plurimū illi domi
ni ſupremi, vel vnū ex plurib. filijs relinquūt hęredē in eorū
tit. ſupremo, et iure ſuperioritatis: vel ſi plures relinquunt,
adiudicāt ſingulis ſuas prouincias, vel ciuitat. cū iure ſupe
rioritatis eis ſpectāte, occaſioni illius prouinciæ, vel ciuita-
tis, ita ꝙ quilibet eorum vaſallus habiturus eſt ſuū certū do
minū, & nunquā vidi plures hæredes poſſidere tale ius ſupe-
rioritatis pro indiuiſo; ſi tamē caſus contingeret, credo, quod
poſſet vaſall. ab eis petere, ꝙ vnus tantū ex ipſis ſibi aſſigna
retur in dominū, & ſi id nō facerent, poſſet deinde ipſe, quē
mallet ex eis ſibi in dominū eligere, et ei iurare, iuxta cōem
opinionē, de qua ſupra. Sed ꝙ ipſe, nulla præcedēte requiſitio
nē, poſſit vnū ex plur. quē ipſe malit, eligere, nō credo eſſe in
iure verū, neq; ſeruari in practica, ſaltē in iſtis regionibus; tū
vbi ita ſeruaretur, nō eſſet recedendū à cōmuni obſeruantia.*

12 *Præterea quæro, pone, quod vnus agnatus transfert
partem ſuam feudi antiqui in alium agnatus habentem*
*partem*

ſe miles, &c. pluresque
alij, quos refert, & ſequi-
tur Roſenthal. dicto cap.
ſexto, concluſione 61.
*Harprec.*

r *Remiſiſſe.*] Adde, at
que limita per Iacob. ubi
ſupra num. 38. Item uide
ſupra, §. Emphyteuſin, q.
10. per tot. ubi plenius.
*Giach.*

ſ *Omnibus præſtare iu
ramentum fidelitatis.*]
11 An, † & quatenus uaſal-
lus, ſi dominus defunctus
plures hęredes deliquerit
ab omnibus petere inue-
ſtituram, & omnib. præ-
ſtare iuramentum fideli-
tatis teneatur, poſt Clarū
noſtrum, & alios, diligen
ter exponunt Schrader.
d. tract. feud. par 6. cap. 1.
n. 13. cum ſeq. Roſenth.
d. c. 6. concl. 38. & Hart-
man. Piſtoris. lib. 2. q. 47.
*Harprec.*

t *Iacobin.*] Vide om-
ninò per eūdem, qui iſtā
communem comprobat,
deinde concludendū eſſe
dicit cum opin. Io. Ray-
nut. quam illic recitat,
quæ mihi mirum in mo-
dum quadrat, & eſt pal-
pabilis, rectis oculis in-
tuentibus, & ſecundum
eam alias conſului, in ca
ſu tamen, in quo haud
aderant conſiderata ab
Auctore hic. *Giach.*

*Per*



u *Per procuratorem.*]
Dixi infra ſub quæſt. 53.
Sed an, qui ſemel iurauit,
teneatur iterum iurare
ſucceſſori domini mor-
tui? omnino vide per Ia-
cobi, vbi ſupra col. 11. qui
n. 36. dicit, quod quamuis
vaſallus iuraſſet fidelitatē
pro ſe, & ſucceſſorib. ſuis,
tamen mortuo ipſo vaſal-
lo, eius ſucceſſor tenetur
iterato iurare, ex quo
iuramentum eius reſpe-
ctu eſt perſonale. *Giac.*

*Per procuratorem.*]
12 An, & quatenus iuramen
tum fidelitatis domino
præſtari poſſit per procu-
ratorem, poſt Clarum
noſtrū, explanant Schra-
der, d. tract. feud. part. 5.
cap. 3. nu. 11. & part. 6. c.
4. nu. 30. & ſeq Hartman.
Piſtor d. q. 47. nu. 28. cum
ſeq. & Roſenthal. d. c. 6.
concluſ. 37. alijque per

*partem eiuſdem feudi, nūquid
iſte tenebitur à domino petere
inueſtiturā pro ea parte, quā
de nouo acquiſiti? Reſpon. aut
iſte agnatus acquirit portionē
alterius annati per ius accre-
ſcendi, puta, quia agnatus nō-
dum agnita ſua portione feudi
deceſſit, vel ob non petitam in-
tra debitū tempus inueſtiturā
illā amiſit: & hoc caſu non te
netur pro iſta ratione facere
ſe inueſtiri. Ex quo enim eſt po
tius āugmentū, quā noua por-
tio: idem iudicari debet de
augmento, quod de principali.
Aut vero iſti duo agnati iam
receperant à domino inueſtitu
ram de eorū portionib. & prę
ſtiterant domino iuramentū fi
delitatis, & hoc caſu acquirēs
partem conſocij tenetur infra
annū, & diem pro ea petere
nouā inueſtiturā: eſt enim noua
portio, et ideo pro illa ēt eſt prę
ſtandū iuramentū fidelitatis.
Et hęc diſtinctio traditur cō-
muniter per Scribentes, vt di-
cit Curt. iun. in d. 4. par. in vlt.
cauſa amiſſionis feudi, in 3. re-
gula. col. 3. verſ. Circa hāc ter-
tiam. Quę quidē mihi placet,
quantū ad hoc, vt vaſallus poſt factū excuſaretur, ſed ante
factum conſulerē, quod vaſallus, qui pro parte tantum fuiſ
ſet à domino recognitus, & pro ea iuraſſet, quomodocunque
ei noua portio deferretur, pro ea prōcuraret tempore de-
bito recognoſci, & inueſtiri, & offerret nouum fidelitatis
iuramentum pro ea domino præſtare.*

13 *Succeſſiue quæro, an iuramentum fidelitatis poſſit prę ſta*
u *ri domino à vaſallo per* [u] *procuratorem? Reſp. quod* [x] *ſic.*
x *Ita tenet Bald. in cap. 1. §. 1. numer. 7. quo tempore miles.
& magis communis opinio, vt dicit Iacob. in verbo, Qui
quidem inueſtiti, numer. 10. Quam ego etiam ſequor, dum-
modo iſte procurator habeat ad hoc ſpeciale mandatum ab
ipſo vaſallo, prout eſt de mente omnium Scribentium in
hac materia, & prout etiam dicit eſſe magis communem
opinionem Iacob. in d. verbo, Qui quidem inueſtiti. numer.
vigeſimoſecundo. in fin. Et ita vbique obſeruatur.*

hunc citati. *Harprec.*

x *Quod ſic.*] Contra-
rium tenet idem Bald. in
l. 1. ff. de rer. diuiſ. & pro-
batur, in c. 1. d. ſtatu regu-
lar. libro 6. vide Bouer. in
ſing. verb. iuramentum,
num. 1. *Gouean.*

## QVAESTIO L.

### SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus alienans feudnm ſine conſenſu domini, an priuetur feudo.*

Ex Additionibus.

1 *An, & quatenus vaſallus, feudum ſine couſenſu domini alienans, illud perdat, remiſſiue.*

### QVAESTIO L.

1
a QVæro, an vaſallus [a] *alienans feudum ſine domini con-
ſenſu, priuetur feudo? Reſpond. quod ſic. Dixi late ſupra
quæſt. 31.*

ADDITIONES.

a AN † *vaſallus alienans feudum, ſine domini conſenſu, pri-
uetur feudo.*] De hac quæſtione abunde dictum eſt ſu
pra ad quæſt. 31. & de eadem pleniſſime diſſertant, poſt in
numeros ferre alios à ſe laudatos, Ludolphus Schrader. in tra-
ctat. feud. part. 8. cap. 1. cum aliquot ſeqq. & Henricus à Ro-
ſenthal in tract. iuris feudal. cap. 9. membr. 1. concluſion, 1. &
ſeqq. *Harprec.*

## QVÆSTIO LI.

### SVMMARIA.

Ex Claro.

1 *Vaſallus ceſſans per triennium à ſolutione peuſionis, an cadat à feudo.*

Ex Additionibus.

1 *Ecquid vaſallns ceſſans per triennium à ſolutione canonis, feudo priuetur.*
2 *Cenſarius à iure ſuo non cadit, licet per longisſimum tempus cenſum non ſolerit.*
3 *Sententia tit. 26. §. licet vaſallus, lib. 2. F.*
4 *Emphyteuta, ob non ſolutum intra præfinitum tempus canonē, amittit emphyteuſin.*
5 *Pænalia extendi non debent.*

### QVAEST. LI.

1 QVæro, aliquis habet feu-
*dum, pro quo tenetur*
a *præſtare certam* [a] *penſionem,*
b *nunquid ſi ceſſauerit* [b] *per bien
nium, vel triennium à præſta-
tione huius canonis, vel penſio
nis, cadet à feudo, ad exem-
plum emphyteutæ? Reſp. quod
non. Ita tenet Spec. de loca-
to. §. nunc aliqua, verſicul. 85.*

ADDITIONES.

a CErtam penſionem.] Obiter hic ſcias, quod quādo pro feu
do haud præſtatur ſeruitiū perſonale, ſed cenſus annuus
puta, certa quantitas pecuniæ, vel frumenti, vel vna ſpalia por-
ci (vt faciunt Lombardi, qui non currant de ſeruitijs perſonali
bus, ſed de redditibus bur
ſalibus) quod tunc in hu-
iuſmodi feudo ſuccedit
etiam mutus, & ſurdus.
Vide per Bald. de pac. Cō
ſtan. vide Libellarium, &
Iacob. de S. Georg. in l. ſi
filiusfam. nu. 5. ff. ſi certū
petat. *Giach.*

b *Nunquid ſi ceſſauerit per bienniū.*] Vaſallum, † ſi annuū
1 cenſum ſeu canonē, quē ex feudo debet, intra bienniū, vel triē-
nium domino ſuo non præſtiterit, feudo minimè priuari (vt-
cūq; diſſentiant Innoc. in c. ad apoſtolicæ, 2. de ſent. & re iud.
lib. 1. Bald. in cap. qua in Eccleſiarū. 7. ext. de conſtitutionibus,
Laur. Syluan. conſ. 42. nu. 9. verſ. tertins caſus, &c. Sonsbecc.
in Comment. ad vſus feud. par. 12. nu. 64. & D. Collega Bocer.
claſſ. 5. diſp. 20. th. 124. ſub litt. B.) verius eſt, & receptius. Tum
quia nulla feudali lege cautum eſt; vaſallum ob non ſolutionē
canonis iure ſuo cadere: cum tamē aliæ cauſæ priuationis feu-
di diligenter enumerentur, in tit. 24. quæ fuit prima cauſa bene-
fic. ammittit lib. 2. Feud. Ergo nec à nobis ſtatuēda erit per text
2 in Nouell. 2. c. 3. Tū † quia in cenſuario receptū eſt, vt nō cada
à iure ſuo, licet per longiſſimū tempus ſoluere cenſū neglexe-
rit, vt notatur in c. conſtitutus, 6 extr. de religioſ. domib. Ergo
idem ſtatuendum de va-
ſallo, qui feudū tenet, &
cenſū annuū non ſoluit.
3 Tū † etiā quia in tit. 26. §.
licet vaſallus li. 2. F. diſerte
diſpoſitū eſt, quod ſi va-
ſallus ſeruitiū domino nō
offerat; quātocūq; tēpore
ſteterit, dū modo domino
petēti ſeruire paratus ſit; beneficiū nō amittat. Igitur & idē re-
ſpondendū eſt de annuo cenſu: ſi non fuerit ad ſoluēdū inter-
pellatus vaſallus, eū nō amittere feudū, licet in ſolutio ne ceſ-
4 ſauerit. Tū † poſtremo quia tametſi emphyteuta, ob non ſolutū
intra prefinitū tēpus canonē, emphyteuſin amittit. l. 2. C. de iu-
re emphyt. c. potuit. 4. extr. de locato. id tamen, cū † pænā con-
5 tineat, extendi non debet ad vaſallū. c. ſtatutū, 22. de electione,
lib. 6. c. odia. 15. de reg. iur. eod. Atq; hanc ſentētiā ita propu-
gnant, poſt Clarum noſtrum, & ab eo memoratos hic, Lu-
dolphus Schrader. in tract. feud. part. 9. cap. 6. num. 75. & ſeq.